

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

You have Downloaded, yet Another Great
Resource to assist you with your Studies 😊

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

SA EXAM
PAPERS

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BOBEDI (P2)

FEBERWARE/MATŠHE 2012

MEPUTSO: 70

NAKO: diiri tše 2

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 15.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Badišiša ditaelo ka šedi.
2. Bala letlakala le ka tlhokomelo pele o thoma go araba dipotšišo.
3. O se ke wa leka go bala lephephe ka moka. Lebelela diteng letlakaleng le le latelago gomme o laetše dinomoro tša dipotšišo tša dingwalo tšeo o di badilego. Ka morago ga moo, bala dipotšišo gomme o kgethe tšeo o nyakago go di araba.
4. Lephephe le arotšwe ka DIKAROLO tše NNE:

KAROLO YA A:	Padi	(35)
KAROLO YA B:	Papadi	(35)
KAROLO YA C:	Kanegelokopana	(35)
KAROLO YA D:	Theto	(35)

5. Latela ditaelo tšeo di hwetšwago mathomong a karolo ye nngwe le ye nngwe ka kelohlolo.
6. Araba dipotšišo tše PEDI go tšwa dikarolong tše pedi tša go fapana. K.g.r. e TEE e TEE godimo ga dipuku tše pedi tše o ithutilego tšona.
7. Nomora dikarabo tša gago go swana thwii le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona ka gare ga lephephe la dipotšišo.
8. Thoma karolo ye NNGWE le ye NNGWE letlakaleng le LEFSA.
9. Ngwala ka bothakga, ka mongwalo wa go balega.
10. Kakanyo mabapi le taolo ya nako: Šomiša tekano ya metsotso ye e ka bago ye 60 karolong ye nngwe le ye nngwe.

LENANETEKOLO**KAROLO YA A: PADI**

Araba potšišo e TEE fela.

NOMORO YA POTŠIŠO	POTŠIŠO	MEPUTŠO	NOMORO YA LETLAKALA
1. <i>Kgati ya moditi</i>	Potšišo ye telele	35	5
GOBA			
2. <i>Kgati ya moditi</i>	Dipotšišo tše kopana	35	5–6

KAROLO YA B: PAPADI/TERAMA

Araba potšišo e TEE fela.

3. <i>Di šitile Phaahla</i>	Potšišo ye telele	35	7
GOBA			
4. <i>Di šitile Phaahla</i>	Dipotšišo tše kopana	35	7–9

KAROLO YA C: KANEGELOKOPANA

Araba potšišo e TEE fela.

5. <i>Tša lefase ga di fele</i>	Potšišo ye telele	35	10
GOBA			
6. <i>Tša lefase ga di fele</i>	Dipotšišo tše kopana	35	10–11

KAROLO YA D: THETO

Araba dipotšišo tše PEDI fela.

7. <i>Tebatšo</i>	Dipotšišo tše kopana	17½	12
GOBA			
8. <i>Go pokolo</i>	Dipotšišo tše kopana	17½	13
GOBA			
9. <i>Matete a lefase</i>	Dipotšišo tše kopana	17½	14
GOBA			
10. <i>Motsemollakoma</i>	Dipotšišo tše kopana	17½	15

LENANETEKOLO/LENANETSHWAYOTSHWAYO

Dira leswao (✓) go lenanetekolo le le latelago go kgonthišiša ge eba o lateletše ditaelo gabotse.

KAROLO	NOMORO YA POTŠIŠO	PALO YA DIPOTŠIŠO TŠEO DI ARABJAGO	LESWAO
A: Padi (potšišo ye telele goba ye kopana)	1–2	1	
B: Papadi (potšišo ye telele goba ye kopana)	3–4	1	
C: Dikanegelokopana (potšišo ye telele goba ye kopana)	5–6	1	
D: Theto	7–10	2	

KAROLO YA A: PADI**POTŠIŠO YA 1: KGATI YA MODITI – OK Matsepe**

Araba potšišo ye TELELE goba ye KOPANA (Setsopolwa).

Sekaseka tikologo ya padi ye ka mantšu a go se fete a 300.

[35]**GOBA****POTŠIŠO YA 2: KGATI YA MODITI – OK Matsepe**

- 2.1 Bala ditsopolwa tše ka šedi gore o tle o kgone go araba dipotšišo tša go di latela.

SETSOPOLWA SA A

Mohumagadi o reng bjale a lweša setšhaba sa gagwe seng sa sona ka go hloka thari ye kgolo? Seboledi se se akanyago gore kgoši a ba fe yoo a tlilego go belega moetapele o a rereša ka gore le yena o tla tšeelwa go ba ngwetši, ke gore mohumagadi wa Thalla yoo le ge go belegwa a sa kago a belegwa, a nago le barwarragwe bao ba ka se dirego gore e eme ka lešimelo. Ga go na gore barwarrage bao ke ba ba tlogego ba tswetšwe ke mohu Kgoši Ntweleng, go šupega bana ba kgoro yeo, ešita le ge a ka itopela kae le kae ga go tshwenye selo ka ge ngwana e le wa dikgomo?

Bao ba rego a go re morwedi wa mohumagadi a latele rragwe bogošing le bona ba a rereša gobane le ge nnete gona go se lapa le le jago le lengwe, morwedi yoo o tla bitšwa go ba mmagomang? Naa go tla thwe ke ngwetši goba eng? Lapa lona le ge a ka tlatša ka bana e tla be e le ba mang ka gore ga go kgonego gore bona ba ntšhe magadi a go nyala mokgonyana yoo le yena go sa tsebjego gore a ka dumela go ya go godiša kgoro e šele gore yena a hwe le leina? Naa nnetenete gona bana ba morwedi yoo ba ka tla ba fiwa maina a boNtweleng le barwarragwe? Ka ge nnete gona tswalela banneng e sa farelwe, e ka ba maswi le dinosi ge tlhathollo e ka ba gona ka gore nnete gona ka ge re le bafeti mo lefaseng, tša lona re be re nyaka gore pele ga ge re fulara re be re di nwele moro.

(Matl. 26–27)

- 2.1.1 Tikologo ya setsopolwa se ke ya segologolo. Dumela goba o ganetše ka go tsopola go tšwa setsopolweng. (2½)
- 2.1.2 Akaretša dintlhakgolo tša setsopolwa se ka dintlha tše PEDI. (4)
- 2.1.3 Efa mohola wa tirišo ya potšišoretoriki setsopolweng. (2)
- 2.1.4 Hlaloša mohola wa tirišo ya seema se se thaletšwego setsopolweng. (2)
- 2.1.5 Ditiragalo tša setsopolwa se di amana le karolo efe ya thulaganyo? Fahlela ka dintlha tše PEDI. (3)
- 2.1.6 Bothata bjoo bo rerwago fa bo hlotšwe ke eng? (1)

- 2.1.7 Ka dintlha tše THARO, re alele tšhomišo ya polelo ka mongwadi setsopolweng se. (3)

2.2 SETSOPOLWA SA B

Seo se bego se makatša go fetiša dilo ka moka ke gore Sefatamollo o be a sa tsebe gore felo fao a nyalago ntshe ke ga Kgoši Tetedi, e sego ga Kgoši Dianthona. E be e se ka phošo ge yena le bao a bego a na le bona ba sa tsebe taba yeo, ka gore Sefatamollo mogopolo wa gagwe o be o jelwe ke tshwele. Ešita le ba Kgoši Tetedi mmagoMmatshepo o be a ba lešitše tahlane gore ba se hlwe ba tseba gabotsebotse gore ba dira eng goba ba dirwa eng?

E be e se ka phošo ge a dira ka mokgwa woo ka gore ka ge mmagongwana ka kgonthe a swara thipa ka bogaleng, a ka se e swarele eng ka lebaka la Nkgotlelele morwa wa ngwetši ya gagwe yo e lego Thibathibetša yoo a nyaletšwego go tla go belega kgoši ka ge yena Mmatshepo a belege basetsana fela? Le yo e sego yena o be a tlamegile a bile a gapeletšega go e swara ka moo e sego ya rethefala ka ntshe. Ditaba di ile mo di tlogogo di tšwela nyanyeng ya ba mohla monyanya o eya ga gaboSefatamollo, gona fao Kgoši Dianthona ya ba gona a tsebago gore eng ke eng. Mo lebakeng leo Sefatamollo le mothepa woo a bego a mo nyala ba be ba šetše ba tlemilwe tšhimama ba filwe le maina a bana bao ge ba ka letlega ba tlilego go ba belega. Ba ile go lala ba tsene ga gaboSefatamollo, bosasa ba fihlola ka maduma a a tšwago ga Kgoši Dianthona, maduma ao a tlogogo a tlišitšwe ke yena Kgoši Dianthona ka noši. O ile go dumediša a ntšha le le rego o nyaka go bona Sefatamollo ka noši!

Ka yeo nako Mmatshepo ke ge a sa hlwe a bonwa ke motho ka ge a be a duletše ka leobjaneng sa ruri, go tšwela ka ntle e le ga kamaabane fela, le gona a etšwa fela ge ngwedi o šetše o diketše, go sego bjalo ba mo tlišetša tšeo a tla ipatollelago ka go tšona.

(Letl. 153)

- 2.2.1 Go ya ka tsebo ya gago ya padi ye, bothata ke eng ka ga yona? (2)
- 2.2.2 Thulano ye e tšwelelago setsopolweng se e gare ga bomang? (1)
- 2.2.3 Hlaloša mebolelwana yeo e thaletšwego? (4)
- 2.2.4 Moya wo o fokago setsopolweng se ke wa mohuta mang? Fahlela. (2½)
- 2.2.5 Maina a baanegwa a a ba swanela. Hlaloša se o lebeletše:
- (a) Sefatamollo
 - (b) Nkgotlelele
 - (c) Mmatshepo
- (6)
- 2.2.6 Na o kwana le ka moo mongwadi a rarolotšego bothata bja padi ye? Fahlela. (2)

[35]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 35

KAROLO YA B: PAPADI/TERAMA**POTŠIŠO YA 3: DI ŠITILE PHAAHLA – SN Tseke**

Araba potšišo ye TELELE goba ye KOPANA (setsopolwa).

Ka mantšu a e ka bago a 250–300 sekaseka papalego tiragatsong ye.

[35]

GOBA**POTŠIŠO YA 4: DI ŠITILE PHAAHLA – SN Tseke**

- 4.1 Bala ditsopolwa tše ka šedi gore o tle o kgone go araba dipotšišo tša go di latela.

SETSOPOLWA SA A

MOHWITI:	Thobela, go bjalo le gona ke tla ya lehono le pele ke lebala goba ke swarega.
NAMELE:	Ke a leboga. Ke tšeo thaka. Bjale gona o ka no bina go se moopedi le moletši wa moropa.
THEEPE:	Motho wa go swana le yo Morena Mohwiti o a hlokwa. Nteboge, nna yena ga ke sa na le molomo.
NAMELE:	O a gafa. O ka no re ke go leboge ka go tia legoswi bjalo ka mosadi a phathetšwe morogo lefagwaneng?
THEEPE:	<u>O ntile ka thoko</u> moisa tena. Ke be ke šetše ke re o tla lebala segagaborena lehono. Aowa, disentenya ke tše, ke re leboga mokgalabje ka tšona le ge e se selo. (<i>O mo fa R100, 00.</i>)
NAMELE:	Tau, morwago o re maswanamanyane a bommutla ke a. O a leboga o bile o re di go tsogele Tau.
MOHWITI:	(<i>O a sega, sefahlego se editše, eupša o dira tše nkego o a gana.</i>) Nna, ke le Mminatau, ga nke ke dumela <u>bogo le kobong</u> , gagolo go tše bjalo ka tše. A ke re ga le tsebe gore ke tla tšwelela? Lesang, le nteboge ge ke boa lesolong la go nyaka sego sa meetse.
NAMELE:	A ke re o a bona fa re bararo fela? Go itšhupa gore re go leboga ge o re theeditše, o amogetše taba ya rena, o se wa re re bana re a go nyatša. Ke seo re se lebogago seo.
MOHWITI:	Ke a le kwešiša bjale. Aowa, go tloge go leboga nna. Ke be ke tla fiwa ke mang sa mohuta wo?
NAMELE:	O a kwa moisa wa gešo. Baswana ba fele ba re tsebe ya kgauswi.

(Letl. 35)

- 4.1.1 Tšweletša tiragalo yeo e kopantšego banna ba bararo ba. (1)
- 4.1.2 Na Mohwiti o be a le kae pele ga kopano ye? (1)
- 4.1.3 Mongwadi o šupa eng ka mebolelwana yeo e thaletšwego. (4)
- 4.1.4 Mantšu a Namele a mathomo a tšweletša maikutlo afe? Fahlela karabo ya gago. (2½)
- 4.1.5 Hlaloša tikologo ya setsopolwa se ka dintlha tše PEDI. (4)
- 4.1.6 Ke kgopolokgolo efe yeo e tšweletšwego ke setsopolwa se? (2)
- 4.1.7 Mohwiti ke mohlhohleletši tiragatšong ye. Fahlela. (3)

4.2 SETSOPOLWA SA B

(Sekolo se tšwele, Tlhakolane, Monawa, Motšhatšha le Namele ba dutše felo tsoko, ba swere ye thata, ebile Namele o išana diatla le Tlhakolane.)

- NAMELE: Ke na le sello, ke befetšwe ke bile ke duma ntwala lehono le.
- MONAWA: Aowa, Morutiši, e sego nna ke be ke na le kgopolo ya go tla go go leboga ka lengwalo lela o re ngwaletšego lona.
- NAMELE: Bothata bo tšwa gona moo. Yoo Tlhakolane o boditše Mašutša le Mokhuša gore ke nna ke ngwadilego. Bjale ke gare ga kgabo ya mollo ge ke le mo, le mošomo o ka no ntshenyegela neng goba neng.
- MOTŠHATŠHA: Ga go motho yo bohlale yoo a tšhabago nnete. Gape wena o ngwadile nnete yeo hlogo le yena a bego a šetše a e bone. O tšhoga eng bjale?
- NAMELE: Ga se ke tšhoge, eupša Tlhakoane ga a na tshwanelo ya go phula diphiri tša rena ge a ithapeletša gore a ratwe ke ofisi. Yeo ke yona ke bonago e le toka gore yo Tlhakolane a inamišwe, a otlwe gabohloko kudu gore a lahle.
- TLHAKOLANE: Le a bona ke eng? Yo Namele ke sehvirihwiri gare ga barutiši? Na yena o kgona ditaba le maano go feta ba bangwe barutiši? Ge e ba o na le kgopolo yona ye e šetšego a e bolela; nna nka se boele morago.

(Letl: 83)

- 4.2.1 Bolela ka seo se tshwenyago Namele setsopolweng se. (3)
- 4.2.2 Hlaloša semelo sa Namele ka dintlha tše PEDI. (4)

- 4.2.3 Ngwala gore moya wo o fokago setsopolweng se ke wa mohuta ofe. Fahlela. (1½)
- 4.2.4 Laetša gore ditiragalo tša setsopolwa se ke karolo efe ya thulaganyo. O be o fe lebaka. (4)
- 4.2.5 Ke thulano ya mohuta mang ye e tšwelelago mo setsopolweng se. (2)
- 4.2.6 Setsopolwa se se re ruta eng? (1)
- 4.2.7 Efa mošomo wa mantšu ao a lego ka mašakaneng. (2)

[35]**PALOMOKA YA KAROLO YA B: 35**

KAROLO YA C: KANEGELOKOPANA**POTŠIŠO YA 5: TŠA LEFASE GA DI FELE – MFC Matshela le ba bangwe**

Sekaseka dithulano tša baanegwa tše di tšwelelago kanegelongkopana ya *'Monna o bolawa ke seo a se llogo'*.

GOBA**POTŠIŠO YA 6: TŠA LEFASE GA DI FELE – MFC Matshela le ba bangwe*****Ngwetši ya MmaMoraka le Mahlale ga se a thuto fela***

Bala ditsopolwa tše tša ka tlase ka šedi gomme o arabe dipotšišo tša go di latela.

6.1 SETSOPOLWA SA A

Bjale Ausi Mary ke ngwetši ya mmaMoraka. Re kwa ge mmaMoraka a bobola gore ngwetši e apeile potsa ya diragadibonwe. O tla se apee potsa bjang a apea a swere tšhitswana ya bjala. Le gona ngwetši e re ga se e tlwaele go apea ka pitša ya saese 20. Tša gore ngwetši e apare marokgo, mmatswale o ile a di gana le sefale a re ga a nyake ngwetši ya leponapona. Mokgekolwana wa batho tšeo di ile tša mo palela gobane Moraka o be a kgahlwa ke ge *Ausi* Mary a di papatlile a apere borokgwana bja thaete bja go nganga setho se sengwe le se sengwe.

Ka ge e bile lontše e be e le ka mafuri, namile le nokeng go ga meetse, ngwetši e ile ya se ye. Afa ba tla hlapa ka mare? Ke ra le kgonyeng, ga se nke a botše motho maaka gore o tla ya. O be a tla šoma neng gobane ge lontše e bulwa o šetše a eme monyako. Ge e tswalelwa, yena le monna wa gagwe ke bona ba go laela benglontše gore bošego ke tau bo re go sa re hlolane. mmaMoraka o re tšeo e be e le bohlola bjo bogolo le bahu ba hwile ba se nke ba di bona.

(Letl. 42)

6.1.1	Tsopola potšišoretoriki go tšwa setsopolweng o be o hlaloše mohola wa yona.	(2)
6.1.2	Efa mohuta wa tikologo ya setsopolwa se o fahlele karabo ya gago.	(2)
6.1.3	Hlaloša mebolelwana yeo e thaletšwego.	(4)
6.1.4	Ke thuto efe ye e tšwelelago setsopolweng se?	(2)
6.1.5	Laetša semelo sa mmaMoraka ka dintlha tše pedi.	(4)
6.1.6	<i>Ausi</i> Mary ke molwantšhwa wa kanegelong kopana ye. Dumela goba o ganetše se ka lebaka la go kwagala.	(2½)
6.1.7	Na maikutlo a mmaMoraka ke afe mabapi le <i>Ausi</i> Mary?	(1)

6.2

Go se go ye kae Tallboy a tsena ka lešobana la nalete. Ke ile ka lemoga gore a ka ba a boifa gore Selina ke motho wa kgobe gomme seo se ka dira gore lapa la gagwe le pšhatlege ge di ka be tša fihla tsebeng tša morwedi 'a Rapudi. Selina o ngwadile mangwalo a go ya go Tallboy a be a bea fase. O ile a letša motato gomme Tallboy a re o mpeile kae? Ka morago ga pelego, ke ile ka bona Tallboy yo mofsa. O ile a tla a leka go ithapeletša ka go tseba Selina a rotše morwalo. Ka nako Selina o be a nkgelwa ke Tallboy bjalo ka khwepane.

O ile a botša Tallboy pha! gore yena o hweditše monna wa lephodisa yoo ge go bolelwa ka nako yeo, kgomo tša lenyalo di be di le tseleng di gapša ke bommaditsela. Ge Tallboy a ekwa tšeo tsebe tša ema le hlogo gomme a napa a phonnwe. Ge e le go fula, o tloga a futše Selina gore a hloke le seeta seo a ka se aparago ge a eya sekolong

(Letl. 49)

6.2.1 Na mongwadi o ra eng ge a re:

(a) ... a tsena ka lešoba la nalete

(b) ... motho wa kgobe

(4)

6.2.2 Ke mang yo a laodišago ditiragalo tše?

(1)

6.2.3 Na ke thulano efe ye e tšwelelago setsopolweng? Fahlela.

(2½)

6.2.4 Ditiragalo tša setsopolwa se ke karolo efe ya thulaganyo. Efa lebaka.

(3)

6.2.5 Hlaloša mošomo wa tirišo ya leswaopotšišo go tšwa setsopolweng se.

(2)

6.2.6 Na moanegi o laetša maikutlo afe mabapi le Selina? Fahlela.

(2)

6.2.7 Ntšha molaetša wo o tšweletšwago ke setsopolwa se.

(2)

6.2.8 Kgopolo ya gago ke efe mabapi le bophelo bja Selina?

(1)

[35]**PALOMOKA YA KAROLO YA C: 35**

KAROLO YA D: THETO***DIRETO TŠA SESOTHO SA LEBOA – Prof DM Kgobe***

Bala direkto tša ka tlase gomme o arabe dipotšišo tša go di latela.

Araba dipotšišo tše PEDI fela.

POTŠIŠO YA 7**Tebatšo – Dr MA Makgopa**

- 1 O nkgahlile ngwan a', Serogole
- 2 O nkgahlile ka dilo ka moka tša gago,
- 3 Tšatši la mathomo ngwan a' Serogole,
- 4 Ke rile ke go bona ka kwa ke kgahlega,
- 5 Ke rile go go bona o sepela,
- 6 Ka bona o sepela ka go nanabetša,
- 7 E ke o katse e iketletše go sepela.
- 8 Kgarebe se bakwakemasogana,
- 9 Kgarebe ya nko ya lenono,
- 10 Nko ya go etša ya boRamošweu.
- 11 Ngwan a' Serogole ge o bolela,
- 12 Ka ganong go tšwa gauta ...

(Letl. 65)

- 7.1 Akaretša sereto se ka dintlha tše THARO. (3)
- 7.2 Efa sekai se tee seo se dirišitšwego temathetong ya bobedi. (2)
- 7.3 Na o kwešiša eng ka mebolelwana yeo e thaletšwego? (4)
- 7.4 Hlaloša gore Tebatšo ke mohuta ofe wa sereto. Fahlela. (2)
- 7.5 Efa mošomo wa tshwantšhanyo seretong se. (2)
- 7.6 Efa mohlala wa poeletšothomi temathetong ya mathomo o be o fe mohola wa yona. (2)
- 7.7 Maikutlo a sereti ke afe seretong? Fahlela ka dintlha tše PEDI. (2½)
[17½]

GOBA

POTŠIŠO YA 8**Go pokolo – OK Matsepe**

- 1 Go go makala go fetša nka se ke,
- 2 Gore sefapano o se belegetše eng.
- 3 Na se lebetšwe go wena e seng
- 4 Neng ka ntle ga letšatši lela ke se seke?
- 5 O dungwa ke nna, maaka ga a botse,
- 6 Ka sona o tla tsena le nna ke a bona,
- 7 A ke go amogetše, le nna o tla mpona,
- 8 Go Mo khunamela go nkweša bose.
- 9 Magetleng le nna a ke se rwale,
- 10 Kgopolong ke be yo ke hlatswegilego.
- 11 E sego gore go go tsebafele ke se ke se dirilego,
- 12 A ke sepedišane le wena ke be wa gago o nthwale.
- 13 O phate ya Yomogolo,
- 14 A ke go rete ka bjago bogolo.

(Letl. 41)

- 8.1 Tsopola mohlala wa poeletšogare go tšwa seretong se. (2)
 - 8.2 Hlaloša mebolelwana yeo e thaletšwego. (4)
 - 8.3 Tsopola mohlala wa potšišoretoriki o be o fe mohola wa yona. (2)
 - 8.4 Laetša tirišo ya sekai seretong se. (3)
 - 8.5 Laetša sešura mothalotheong wa bošupa. (2)
 - 8.6 Efa thuto yeo re e hwetšago seretong se. (2½)
 - 8.7 Sereto se ke sa mohuta mang? Fahlela karabo ya gago. (2)
- [17½]**

GOBA

POTŠIŠO YA 9**Matete a lefase – NS Puleng**

- 1 Morena, mahlo a ka a mpontšha
- 2 Mabohlatse a atla tšago, Ramaru:
- 3 Ke lebeletše mathoko ka moka a lefase,
- 4 Ka kgotsa ge ke bona mabothakga:
- 5 Dithaba, meedi, dinoka le mawatle,
- 6 Diphoofolo le dimela di kgabišitše naga,
- 7 Dinonyana tša legodimo di fofa sebakabakeng,
- 8 Bošego le mosegare di neana bokoloti.
- 9 Ge tšatši le khuta ka thaba tša bodikela,
- 10 Legodimo le tšhepha ka mebala ya lefaufau,
- 11 Seedi se senala sa wela lefase,
- 12 Tšohle di paka matete le bogolo bjago.
- 13 Bana ba belegwa motsotsong o mongwe le o mongwe,
- 14 Lehu le lona le tšere kgang le bophelo ...

(Letl. 51)

- 9.1 Na sereto se ke sa mohuta ofe? (2)
- 9.2 Efa leina la sekapolelo se se dirišitšwego mothalotheong wa 10 o be o fe tlhalošo ya sona. (3)
- 9.3 Tsopola mehlala ya dipoeletšo tše di latelago:
 - 9.3.1 Poeletšothomi ya senoko. (2)
 - 9.3.2 Poeletšothomi ya tlhaka. (2)
- 9.4 Hlaloša kelelothalo ye e tšwelelago methalothetong ya 1 le 2. (2)
- 9.5 Moreti o šupa eng ka mebolelwana yeo e thaletšwego. (4)
- 9.6 Akanya molaetša wo o tšweletšwego seretong se ka dintlha tše PEDI. (2)
- 9.7 Ke maikutlo afe ao a tšweletšwego ke mothalotheo wa 14? Fahlela. (2½)
[17½]

GOBA

POTŠIŠO YA 10**Motsemollakoma – NS Puleng**

- 1 ... O ba phuthile motsekgoparara,
 2 Bangwe ba tsene maleng a naga,
 3 Go epša taamane le gauta ka kholofelo.
 4 Bangwe ke bomapalane, bangwe dikgohletšamollo;
 5 Bangwe ke baapei, bangwe ke balemi ba dirokolwana,
 6 Bangwe ke bahlapetši ba meagomabaibai,
 7 Ba swere tulamešedi gare ga mpa ya bošego,
 8 Magetleng go lahletšwe jase ya setšhoni.
 9 Go tsogwa ka ledimadimane ka diethiethi,
 10 Go bakišanwa diroborobo le ditšhutšhumakgala.
 11 Ba mašeleng go namelwa dinamelwantefe;
 12 Ba re ba ikgaša phoka di sa wele ...

(Letl. 54)

- 10.1 Ke sekapolelo sefe se se tšwelelago mothalotheong wa mathomo? Fahlela karabo ya gago. (2)
- 10.2 Efa moko wa sereto se ka dintlha tše PEDI. (4)
- 10.3 Hlaloša mebolelwana yeo e thaletšwego. (4)
- 10.4 Laetša mohlala wa poeletšothomi o be o fe mošomo wa yona. (2)
- 10.5 Na sereto se ke sa mohuta mang? Fahlela karabo ya gago. (2)
- 10.6 Taba ya gore 'o ba phuthile motsemollakoma' ke ntlha goba ke kgopolo? Fahlela. (1½)
- 10.7 Na tirišo ya leswao le '...' mothalotheong wa 12 e laetša eng? (2)

[17½]

PALOMOKA YA KAROLO YA D: 35
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 70